

Išmaniųjų elektroninių kasos aparatus (i.EKA) sistemas

i. EKA posistemio tikslas

- sukurti e. paslaugas mokesčių mokėtojams, kurios padės sumažinti administracinę naštą naudojant pateiktus kasos aparatų duomenis ir užtikrinti efektyvesnę kasdienių sandorių kontrolę

Rezultatas - sukurtos ir įdiegtos dvi e-paslaugos:

1. „Kasos aparatų ir kitų pardavimo taškų nuotolinis registravimas ir būklių keitimas“
2. „Virtuali fiskalizacija kasos aparatams ir kitiems pardavimo taškams“

- Atsiskaitymo priemonių online registravimas
- Atsiskaitymo duomenų surinkimas ir automatinis kasos e-žurnalas

Esminiai pokyčiai

Sumažinta galimybė manipuliuoti kasos aparatų ir kitų atsiskaitymo priemonių duomenimis

Atsiskaitymo priemonių duomenys turės būti užšifruoti ir pateikti mokesčių administratoriaus duomenų bazei (i.EKA).

Atsisakymas popierinių kasos operacijų žurnalų ir techninio paso pildymo, fizinio kontakto registruojant atsiskaitymo priemones bei popierinių kontrolinių juostų saugojimo prievolių

Efektyvesnė pajamų apskaitymo kontrolė

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

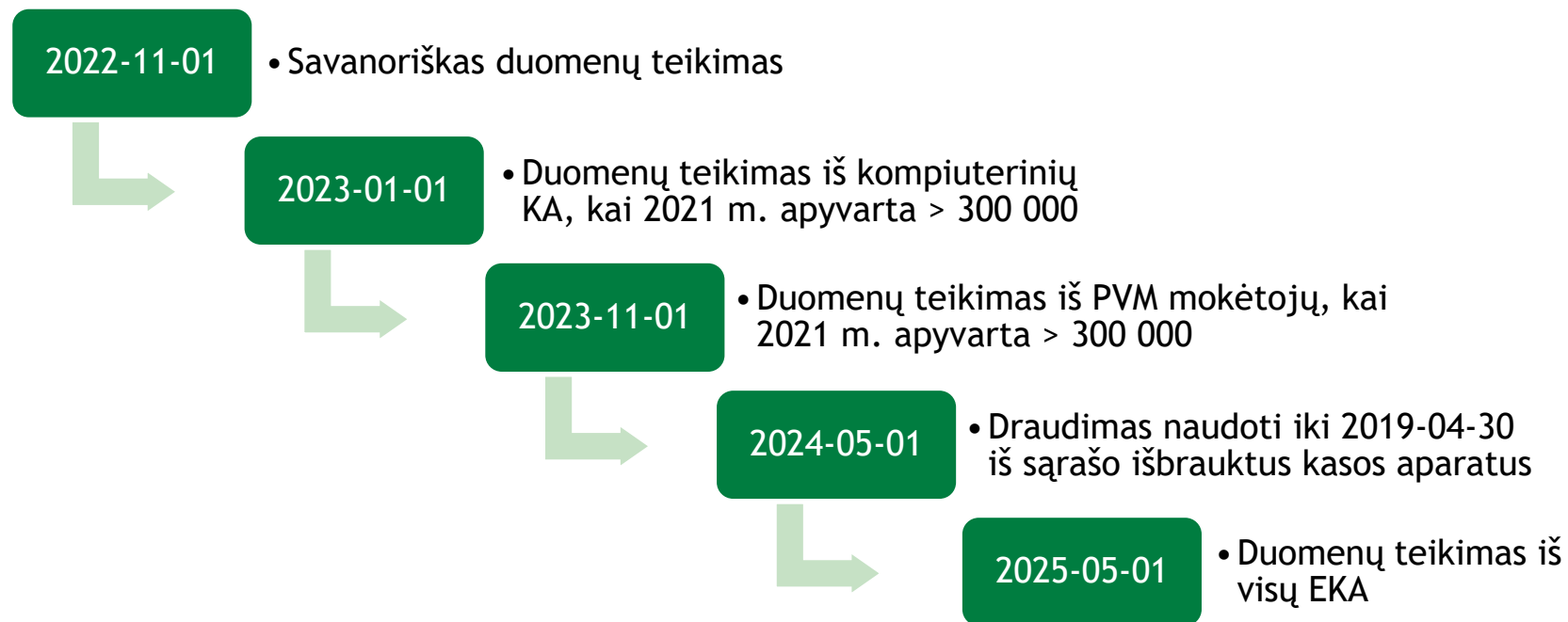

VALSTYBINĖ
MOKESČIŲ
INSPEKCIJA

i.EKA posistemio sukūrimo projektas 2021-2023

Atsiskaitymo fiskalinių duomenų teikimo etapai

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

i.EKA posistemio sukūrimo projektas 2021-2023

2021 lapkritis/
2022 lapkritis

- i.EKA I-os e-paslaugos detali analizė, programavimas, diegimas, BE

2021
gruodis/2022
kovas

- i.EKA II-os e-paslaugos viešųjų pirkimų procedūros

2022 kovas /
2023 vasaris

- i.EKA II-os e-paslaugos detali analizė, programavimas, diegimas

2023-05-31

- Projekto Pabaiga

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

VALSTYBINĖ
MOKESČIŲ
INSPЕКCIJA

Kam skirtas i.EKA posistemis?

- Kasos aparatus aptarnaujančioms įmonėms (AI)
- Kasos aparatų naudotojams (KN)

- Gauti informaciją apie leidžiamus naudoti kasos aparatų modelius (AI/KN)
- Užregistruoti kasos aparatą (AI/KN)
- Automatiškai iš kasos aparato perduoti „Z“ ataskaitų ir kvito fiskalinius duomenis (kvito suma, PVM tarifai, PVM suma kiti papildomi duomenys) (KN)
- Tvarkyti kasos operacijų e.žurnalą (KN)

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

VALSTYBINĖ
MOKESČIŲ
INSPEKCIJA

Kokias naudas gaus verslas?

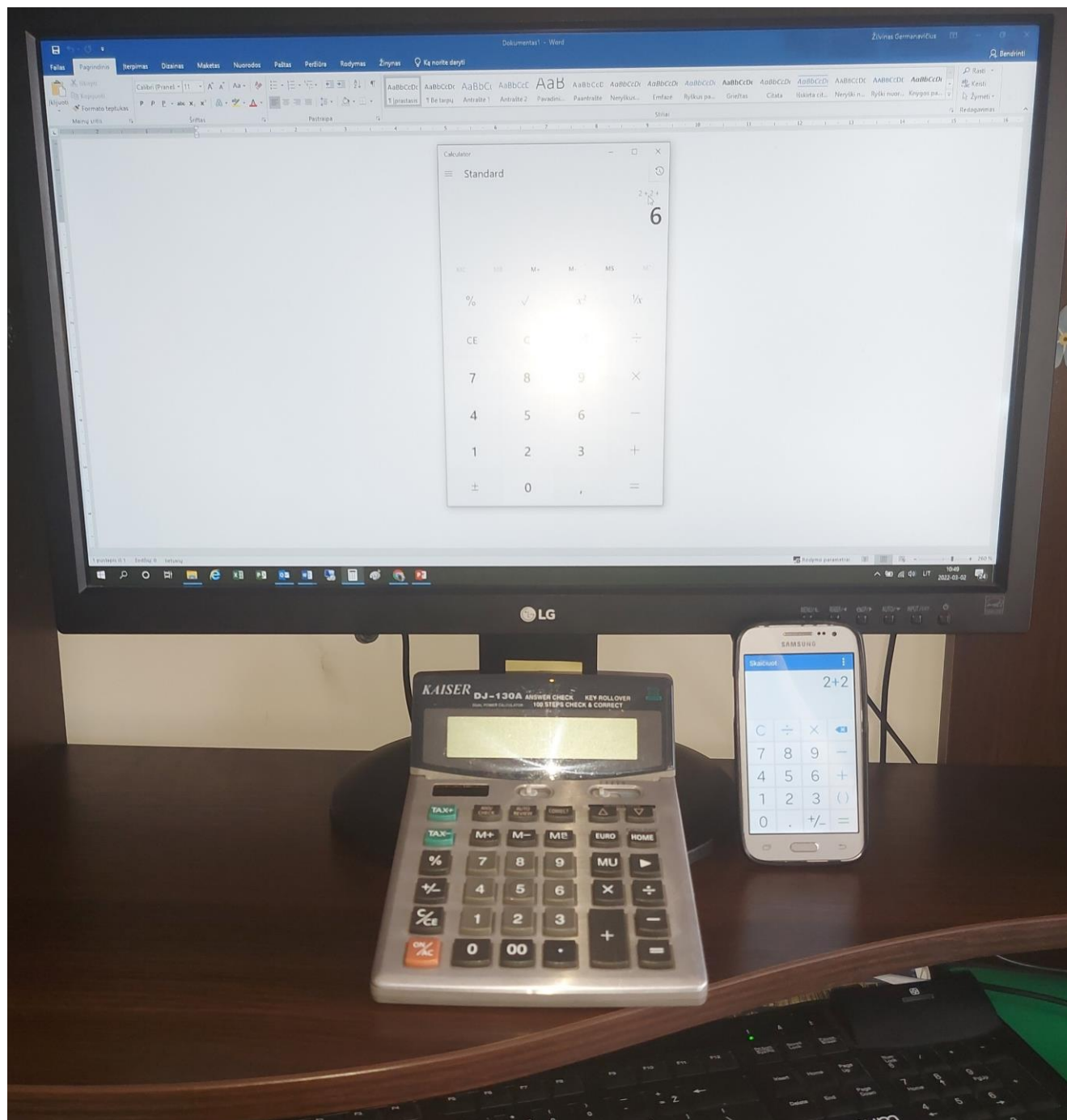
- Paprasta kasos aparatų registracija
- Automatinis kasos operacijų žurnalo pildymas
- Galimybės verslui - inovatyvių atsiskaitymo priemonių kūrimas ir naudojimas

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

Pavyzdys su skaičiuotuvu:

- Atskiras įrenginys
- Programa kompiuteryje
- Programėlė telefone

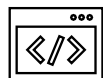
Kasos sąvoka*

- Įrenginys;

ir

- Programa:

- kuria registruojamos prekybinės (paslaugų) operacijos;
- apskaičiuojami mokesčiai;
- apskaičiuojama bendra mokėtina;
- kaupiami bei saugomi minėtų operacijų duomenys;
- spausdinami ir / ar formuojami dokumentai ir ataskaitos;
- dokumentų ir ataskaitų duomenys perduodami į i.EKA

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

*<...> tai atsiskaitymo priemonė (programinės ir techninės / aparatinės įrangos komponentų visuma), kuria registruojamos prekybinės (paslaugų) operacijos, apskaičiuojami mokesčiai ir bendra mokėtina suma, kaupiami bei saugomi minėtų operacijų duomenys, spausdinami ir / ar formuojami dokumentai ir ataskaitos bei jų duomenys perduodami į i.EKA.

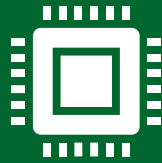
VALSTYBINĖ
MOKESČIŲ
INSPEKCIJA

Fiskalinių duomenų apsauga

1996 m. >>> Šiandien

Fiskalinis blokas

Nuo 2023 m.

Saugos modulis

Virtuali fiskalizacija

Popieriniai kasos
operacijų žurnalai

Kasos operacijų
e.žurnalai

Kasų tipai:

Kasa su Saugos moduliu (1 galimybė)

- Gali veikti „off line“ režimu
- Kvitų pasirašyti duomenys į i.EKA perduodami ne vėliau nei kartą per 72 val., galima dažniau
- Kvitą išduodamas tik po pasirašymo Saugos modulyje

Kasa su Virtualia fiskalizacija (2 galimybės)

- Be saugos modulio - veikia tik palaikant tiesioginį ryšį su i.EKA „Virtualios fiskalizacijos“ e. paslauga
- Kvitą išduodamas tik po patvirtinimo operacijos metu
- Kvitą išduodamas tik po patvirtinimo i.EKA

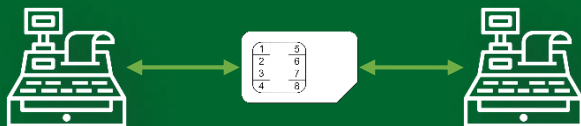
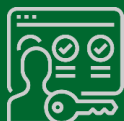

Kasa su Saugos moduliu (1 galimybė)

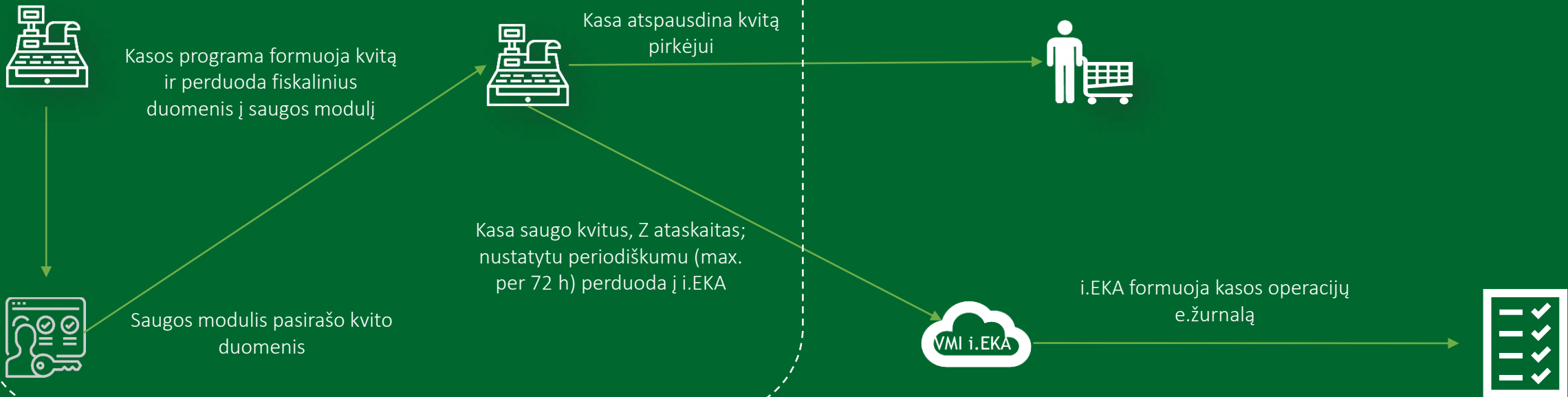

- Kai saugos modulis yra kelių kasos aparatų bendras komponentas, jame turi būti užtikrinami visi saugos moduliui keliami reikalavimai kiekvienam kasos aparatui atskirai (1:1)

Saugos modulio realizavimo būdai

Kasa su Saugos moduliu (1 galimybė)

Saugos modulis blokuos kasos aparato darbą, jei duomenys neperduoti į i.EKA ilgiau nei 72 h!
Rekomendacija duomenis perduoti bent kartą per 24 h.

Kasa su Virtualia fiskalizacija (2 galimybė)

Kasos programa formuoja kvitą
ir perduoda fiskalinius
duomenis į i.EKA

Kasa atspausdina kvitą
pirkėjui

Kasa saugo kvitus, Z ataskaitas;

i.EKA pasirašo kvito duomenis ir
patvirtina, kad kvitas gali būti
išduotas pirkėjui

i.EKA formuoja kasos operacijų
e.žurnalą

Virtuali fiskalizacija alternatyva fiskaliniam blokui
ir saugos moduliui, o ne kasos aparatui!
Reikalingas pastovus interneto ryšys.

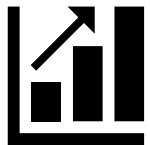
Kasos operacijų e.žurnalas

Formuojamas automatiškai, pagal „Z“ ataskaitų duomenis, gaunamus iš kasos aparato

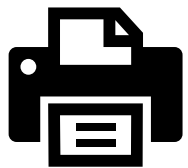
„Z“ ataskaitų ir kvito fiskalinių duomenų paieška bei peržiūra

Kasos operacijų e.žurnalo duomenys pagal laikotarpius

Žmogiškų klaidų taisymas (pvz. suklydus nurodant mokėjimo būdą - kreditas/gryni)

Duomenų eksportavimas ir spausdinimas

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

VALSTYBINĖ
MOKESČIŲ
INSPEKCIJA

i.EKA pirkėjų įpročiams įtakos neturės

- Gyventojai ir toliau turės galimybę visais atvejais gauti popierinį kvitą.
- El. pašto pirkėjui, norint apsipirkti, nereikia ir nereikės.
- Pagal šiuo metu galiojančią tvarką pardavėjas privalo pirkėjui pateikti kvitą jį atspausdindamas popieriniame formate, arba jei pirkėjas pageidauja, o pardavėjas turi technines galimybes - perduoti kvitą elektroniniu būdu. Ši pardavėjo pareiga pirkėjui pateikti kvitą išliks nepakitusi.
- Nauja tik tai, kad kvituose bus ne tik šiandien jau įprasta informacija apie pirktas prekes ar paslaugas, bet ir unikalus kvito kodas, pagal kurį bus galima patikrinti, ar prekybininkas tinkamai apskaitė pajamas.

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

VALSTYBINĖ
MOKESČIŲ
INSPEKCIJA

Kvite bus pateikiama techninė informacija*, pagal kurią pirkėjas i.EKA galės patikrinti kvito teisingumą:

Pirkėjas gavo kvitą

Ar kvitas apskaitytas tinkamu kasos aparatu?
Ar kvite nurodyti mano sumokėti mokesčiai bus tinkamai deklaruoti?

VMI i.EKA portale galima patikrinti pagal kvito duomenis:

- Bendras dokumento eilės numeris;
- Saugos modulio identifikacinis numeris / virtualios fiskalizacijos kasos aparatuose nurodomas unikalus kasos aparato numeris;
- Kvito parašas konvertuotas į skaitomą formą;
- Kvito kodas (skaitomos formos kvito parašas užšifruotas saugos modulio simetriniu DES raktu, skirtu fiskaliniams kvitams) (netaikomas virtualios fiskalizacijos kasos aparatams);

*jeigu yra techninė galimybė, iš nurodytų elementų suformuotas kvito QR kodas;

PVZ.:

12345
SM1
SHA256
i.EKA1

